

Errata

k disertační práci Starověká teologie Samaritánů: specifická funkce interpolací, duplikací a dalších textových změn v Samaritánském pentateuchu

Po vložení do SISu byla provedena kontrola antiplagiátorským programem Turnitin, která ukázala shodu s některými internetovými zdroji. Největší shodu 6% vykazovala práce s webovými stránkami HTF UK, kde je zveřejněn sborník konferenčních příspěvků s článkem, jehož jsem autorkou. V této souvislosti dodávám doplňující údaje ke shodným místům v disertační práci.

Dále uvádím jednu opravu omylem vynechané citace, která se vyskytuje v konferenčním příspěvku ve shodné pasáži.

Str. 11 „Proroci a Spisy pro ně nejsou relevantní.“

VERZICHOVÁ, Klára. Specifika samaritánského Desatera. In: NOSEK, Bedřich a Ivan KOHOUT. *Židovská civilizace: Judaismus jako náboženský systém: sborník konferenčních příspěvků* [online]. Praha: Husitská teologická fakulta Univerzity Karlovy: L. Marek, 2016, s. 9-19 [cit. 2018-08-05]. ISBN 978-80-87127-80-3. Dostupné z: https://www.htf.cuni.cz/HTF-565-version1-zidovska_civilizace_2016.pdf, s. 13.

Str. 41 „V těchto textech se nachází stejné rozšíření jako v dnešním Samaritánském Pentateuchu, kromě 10. přikázání z Desatera. Kromě těchto rozšíření se zde našla i řada menších variací, které text sdílí se Septuagintou. Základním rozlišovacím znakem je tedy přítomnost typických harmonizací a změn v textu, který je dnes textem samaritánským.“

VERZICHOVÁ, Klára. Specifika samaritánského Desatera, s. 11.

Str. 44 „Odlišnosti mezi samaritánským textem a masoretským, které můžeme pozorovat v celém Samaritánském pentateuchu i v Desateru, zahrnují morfologické rozdíly, které ale lze předvídat a nemění význam textu. Jsou ovšem důležité pro historii gramatiky. Větná syntax je v samaritánském textu také odlišná a v ortografii samaritánský text inklinuje k plene čtení spíše než k defective.“

VERZICHOVÁ, Klára. Specifika samaritánského Desatera, s. 15.

Str. 44 „Odmítali používat obecnější אלהים právě pro mnohoznačnost tohoto slova.“

VERZICHOVÁ, Klára. Specifika samaritánského Desatera, s. 15.

Str. 44 „Dále se vyskytují změny v pořadí slov. Často jde pouze o přehozený slovosled, kdy se editorovi zdál text takto plynulejší nebo pořadí slov logičtější.“

VERZICHOVÁ, Klára. Specifika samaritánského Desatera, s. 15.

Str. 45 „Změny jsou ale také v obsahu. Řada pasáží nebo pouze jednotlivých slov byla převzata (zkopírována) z jiných paralelních pasáží.“

VERZICHOVÁ, Klára. Specifika samaritánského Desatera, s. 15.

Str. 45 „Právě na severu, tedy v domovině Samaritánů, se patrně vytvářely specifické rysy pro pozdější samaritánský text.“

VERZICHOVÁ, Klára. Specifika samaritánského Desatera, s. 14.

Str. 46 „Expanze se objevují nejčastěji ve čtyřech kontextech: v příběhu o deseti egyptských ranách od 7. do 11. kapitoly, dále v theofanii na Sinaji a předání Desatera, v popisu konstrukce stanu setkávání a dále v Mojžišových slovech na počátku Deuteronomia (1.- 3. kapitola). Všem těmto expanzím je společně vyzdvihováno role Mojžíše.“

VERZICHOVÁ, Klára. Specifika samaritánského Desatera, s. 16.

Str. 49 „Některé fragmenty jsou bohužel natolik fragmentární a obsahují tak málo materiálu, že jejich podrobnější rozbor je tím znemožněn. Obecně máme znění Desatera z Exodu zachováno mezi svitky od Mrtvého moře bohužel velmi sporadicky.“

VERZICHOVÁ, Klára. Specifika samaritánského Desatera, s. 12.

Str. 69 „Kromě těchto textů máme ale také velký počet textů označovaných jako tefilin a mezuzot.“

VERZICHOVÁ, Klára. Specifika samaritánského Desatera, s. 13.

Str. 70 „Patří tedy mezi nejstarší texty ze sbírky svitků od Mrtvého moře. Jsou to také texty, kterým je mezi badateli věnována velmi malá pozornost. Představují tedy méně prozkoumaný materiál.“

VERZICHOVÁ, Klára. Specifika samaritánského Desatera, s. 13.

Str. 70 „V případě těchto textů si můžeme opět všimnout častých proměn, jako je větší počet plene čtení, které je častější v textech z doby helenisticko-římské, a které se postupně v některých slovech či gramatických jevech proměňuje na defective vlivem ustalování gramatiky. Texty také obsahují samozřejmě řadu ortografických změn.“

VERZICHOVÁ, Klára. Specifika samaritánského Desatera, s. 13.

Str. 101 „Je patrné, že 4. přikázání a odůvodnění dodržování šabatu uvedené v odlišném znění v Dt a v Ex činilo editorům těchto textů značné potíže, nicméně vyrovnali se s ním poměrně originálním způsobem.“

VERZICHOVÁ, Klára. Specifika samaritánského Desatera, s. 14.

Str. 139 „Pro Samaritány je první verš: Já jsem Hospodin, tvůj Bůh; já jsem tě vyvedl z egyptské země, z domu otroctví – pouze jakousi preambulí, která ani nemůže být přikázáním sama o sobě, neboť jde spíše o Hospodinovu sebedefinici. A tak prvním přikázáním je pro Samaritány vlastně přikázání druhé.“

VERZICHOVÁ, Klára. Specifika samaritánského Desatera, s. 16.

Str. 139 „Ne ve všech středověkých rukopisech Samaritánského pentateuchu bylo nalezeno 10. přikázání a také jej není možné rekonstruovat z fragmentů Svitků od Mrtvého moře.“

HAYYIM, Ze'ev Ben. The Tenth Commandment in the Samaritan Pentateuch. CROWN, Alan David, Lucy DAVEY a Guy Dominique SIXDENIER. Essays in honour of G.D. Sexdenier: New Samaritan studies of the Socie'te' d'e'tudes samaritaines : III. Sydney: Mandelbaum Pub., The University of Sydney, 1995, 618 p. Studies in Judaica (Sydney, N.S.W.), no. 5. ISBN 0-86758-980-9, s. 489.

Str. 139 „Z toho důvodu musíme některé z těchto textů označovat jako proto-samaritánské, nikoliv čistě samaritánské. Postrádají totiž typické samaritánské vsuvky, jakou je například právě 10. přikázání. Na druhou stranu se ale dochovaly kamenné nápisy z byzantské doby, které 10. přikázání obsahují. Otázkou tedy je, kdy bylo 10. přikázání do textu přidáno.“

VERZICHOVÁ, Klára. Specifika samaritánského Desatera, s. 16.

VERZICHOVÁ, Klára. Specifika samaritánského Desatera, s. 16.

Str. 140 „Samaritáni se přidáním 10. přikázání patrně snažili o jakési zarámování a ohraničení celého Dekalogu tak, aby bylo možné jej použít i samostatně bez návaznosti na další texty. V tomto rámci je jasně definován základní rys a těžiště samaritánské víry, tedy že hora Gerizim je zde identifikována jako jediné legitimní místo pro bohoslužbu, na níž má být postaven kamenný oltář pro oběti Hospodinu. A dále, že tato slova jsou zákonem – Tórou, jež je třeba vepsat na kamenné desky tak, jak byla předána Mojžíšovi. Samaritáni tedy v Dekalogu zdůrazňují svatost prostoru, tedy konkrétního místa, a vazbu svého kultu na toto místo – na horu Gerizim - nikoliv na Jeruzalém. Na rozdíl od Židů, kteří se vlivem diaspory upnuli na svatost času, tedy na slavení svátků bez ohledu na místo kultu.“

VERZICHOVÁ, Klára. Specifika samaritánského Desatera, s. 17.

Dále uvádím, že v místech chybějících textů ve fragmentech Kumránských textů jsou překlady doplněny dílem z ČEP a dílem z ČSP, který jsem využívala z důvodu většího souladu s hebrejským textem.

Bible: český studijní překlad. Praha: KMS, 2009. ISBN 978-80-86449-61-6.